

Finlands Banks
pensionsfond
Årsberättelse
2016

Helsingfors 2017

Innehåll

1	<i>Finlands Banks pensionsfond</i>	5
2	<i>Pensionsåtagande och utbetalda pensioner</i>	7
3	<i>Bokslut</i>	8
	3.1 <i>Balansräkning</i>	8
	3.2 <i>Resultaträkning</i>	9
	3.3 <i>Noter till bokslutet</i>	12
4	<i>Hantering av pensionsfondens finansieringsrisker och placeringsverksamhet</i>	14
	4.1 <i>Mål för placeringsverksamheten och placeringspolicy</i>	14
	4.2 <i>Pensionsfondens tillgångar och placeringsverksamhet 2016</i>	15
	4.3 <i>Genomförande av placeringsverksamheten</i>	16
	4.4 <i>Riskhantering av placeringsverksamheten</i>	17

1 Finlands Banks pensionsfond

Från och med 2002 har Finlands Bank täckt sitt pensionsåtagande och finansierat pensionerna genom en juridiskt osjälvständig pensionsfond som redovisas över bankens balansräkning. Målet är att förvalta tillgångarna för täckning av pensionsåtagandet enligt allmänna principer för förvaltning av pensionsmedel, men med hänsyn till de särskilda krav som härrör från bankens balansräkningspolicy och centralbanksverksamheten. Denna uppläggning över bankens balansräkning förändrade inte bankens ställning som pensionsanstalt som har sista handsansvaret för personalens pensioner och svarar för finansieringen av pensionerna, administrerar personalens pensionsförmåner i tillämpliga delar enligt statens pensionsystem och handhar pensionsbesluten och pensionsutbetalningen. Innova Service Ab (nedan Innova) handlägger Finlands Banks pensionsbeslut och betalar ut pensionerna. Innova är dotterbolag till Mandatum Livförsäkringsaktiebolag. Innova anlitar Mandatum Lifes (Mandatum Livförsäkringsaktiebolag) tjänster för pensionshanteringen. Helhetsutredningar om uppläggnings och finansieringen av Finlands Banks pensionsskydd upprättades också under 2016, men i maj fattades beslut om att avbryta planerna för en övergång till ArPL-systemet.

Värdet av tillgångarna i pensionsfonden uppgick till 612 934 980,54 euro den 31 december 2016. I resultat för 2016 redovisade pensionsfonden –2 002 383,97 euro. Pensionsavsättningen upplöstes 2016 med 2 002 383,97 euro för att täcka räkenskapsårets underskott. Under 2016 utbetalades pensioner för 27,2 miljoner euro. Täckningsgraden för pensionsfondens pensionsåtagande var vid årets slut ca 108,7 %, då målet är 100 %.

Pensionsfondens organisation är en del av Finlands Banks organisation:

Bankfullmäktige
Direktionen
Ledningsgruppen för förmögenhetsförvaltningen

Administrativa avdelningen
Bankavdelningen

Finlands Banks internrevision
Riksdagens revisorer
Revisorer godkända av Eurosystemet

Bankfullmäktige svarar för de allmänna principerna för pensionsfonden, bestämmer täckningen av pensionsåtagandet och bankens avgifter till pensionsfonden samt beslutar om grunderna för pensionskyddet. Bankfullmäktige övervakar att pensionsåtagandet uppfylls vid fastställande av grunderna för bankens bokslut och beslut om att fastställa bokslutet.

Finlands Banks direktion svarar för organisationen av bankens pensionsfond, beslutar om principerna för placeringspolicy och tillgångsförvaltning samt övervakar att dessa följs. Inom ramen för sin arbetsfördelning svarar direktionen också för enskilda pensionsbeslut, som bereds av Mandatum Life.

Direktionen har tillsatt en ledningsgrupp för förmögenhetsförvaltningen som för sin del övervakar och utvärderar placeringsverksamheten, ger förslag till utveckling av placeringsverksamheten och placeringspolicy och bevakar och utvärderar utvecklingen av pensionsåtagandet och dess täckningsgrad. Ledningsgruppen rapporterar utfallet av tillgångsförvaltningen till direktionen och sörjer för att allokeringen ligger i linje med placeringspolicy.

I ledningsgruppen är de avdelningar representerade som svarar för placeringsverksamheten, tillgångsförvaltningen och pensionsförvaltningen. Vidare ingår en representant för personalen. Ledningsgruppen sammanträdde sex gånger under året.

Administrativa avdelningen sköter pensionsfondens bokföring och bestämmer de värderingsprinciper som ska tillämpas i redovisningen. Juridiska enheten och personal- och ekonomistyrningsbyrån förbereder ändringar i pensionsstadgarna. Tjänsteleverantören bereder pensionsbesluten och svarar för pensionsutbetalningen.

Bankavdelningen bereder ändringar av placeringspolicyn, verkställer placeringsbesluten, har hand om kontakterna med de externa portföljförvaltarna och rapporterar resultaten av portföljförvaltningen till ledningsgruppen.

Internrevisionen granskar diskretionärt pensionsfondens bokföring och den räkenskapsrevision den ansvarar för som ett led i förvaltningen.

Riksdagens revisorer granskar Finlands Banks bokföring och förvaltning och som ett led i detta uppdrag även den i balansräkningen redovisade pensionsfondens bokföring och förvaltning.

Revisorer godkända av Eurosystemet granskar Finlands Banks bokföring och som ett led i detta uppdrag även den i balansräkningen redovisade pensionsfondens bokföring och bokslut enligt ett avtal som ingåtts om revisionen.

Ledningsgruppen för förmögenhetsförvaltningen hade 2016 följande sammansättning:

- Direktionsmedlem Seppo Honkapohja
- Senior jurist Eija Brusila, med jurist Anne Hedman som suppleant
- Avdelningschef Veli-Matti Lumiala från administrativa avdelningen, med personalchef Antti Vuorinen som suppleant
- Byråchef Jarno Ilves från investeringsbyrån på bankavdelningen, med avdelningschef Harri Lahdenperä som suppleant
- Som personalens representant vice ordföranden för Finlands Banks personalförening, Antti Komonen, med ordförande Anna-Kaisa Riekkola som suppleant.

2 Pensionsåtagande och utbetalda pensioner

Resultatet för pensionsfonden genereras av arbetstagarnas och arbetsgivarens – Finlands Banks och Finansinspektionens – avgifter, intäkterna av och kostnaderna för placeringsverksamheten, utbetalda pensioner och kostnaderna för verksamheten. I samband med bokslutet godkänner bankfullmäktige eventuella avgifter till pensionsfonden.

Finlands Banks pensionsfond hade 31.12.2016 totalt 1 292 löpande pensioner. Under 2016 betalades pensioner ut enligt följande:

<i>Pensionslag</i>	<i>Antal pensionstagare</i>	<i>Euro</i>
<i>Ålderspension</i>	1 057	24 583 747
<i>Ålderspension som engångsbelopp</i>		119 074
<i>Invalidpension</i>	65	378 909
<i>Familjepension</i>	98	1 195 354
<i>Förtida ålderspension</i>	63	865 783
<i>Deltidspension</i>	9	67 056

I rehabiliteringspenning utbetalades 9 779 euro.

Under 2016 pensionerades 22 personer direkt från banken eller Finansinspektionen.

Underlaget för beräkning av pensionsåtagandet enligt Finlands Banks pensionsstadga 31.12.2016 omfattade 631 anställda i tjänsteförhållande och 2 955 fribrevsinnehavare utöver pensionstagarna.

I och med pensionsreformen infördes 2016 en beräkning av pensionsåtagandet enligt ArPL. Pensionsåtagandet låg kvar på samma nivå som tidigare. Förändringen i arbetspensionsindex var 0 % från föregående år. Lönesumman minskade med 1,036 miljarder euro från året innan.

3 Bokslut

3.1 Balansräkning

Balansräkning 31.12.2016

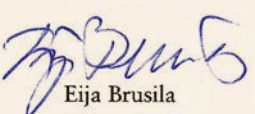
Tusen euro	2016	2015
AKTIVA		
<i>Placeringar</i>		
<i>Andelar i placeringsfonder</i>		
Aktiefonder	221 674	237 741
<i>Fastighetsplaceringar</i>		
Indirekta fastighetsplaceringar	4 547	7 785
Fastigheter och fastighetsaktier	16 359	17 590
Statslåneportfölj	363 095	365 139
Kassakonto i Euroclear	3	6
<i>Fordringar</i>		
Kuponräntefordran på statslån	3 579	3 908
Fordran på Finlands Bank	3 570	–
Resultatregleringar	107	106
SUMMA	612 935	632 276
PASSIVA		
<i>Pensionsfond</i>		
Uppskrivningsfond	6 358	6 741
Pensionsavsättning	563 717	576 058
Nettoställning	42 860	32 522
<i>Främmande kapital</i>		
Skuld till Finlands Bank	–	16 955
SUMMA	612 935	632 276

3.2 Resultaträkning

Resultaträkning 1.1–31.12.2016

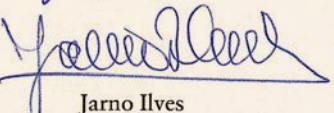
Tusen euro	2016	2015
Premieinkomst		
Arbetstagarandel	2 465	2 509
Finlands Banks arbetsgivarandel	7 542	7 661
Intäkter av placeringsverksamheten		
Aktiefonder	-2 291	1 612
Värdeförändring på placeringsfonder	16 417	20 434
Intäkter från indirekta fastighetsplaceringar	143	1 369
Värdeförändring på indirekta fastighetsplaceringar	-114	-962
Ränteintäkter, statslåneportföljen	619	9 894
Värdeförändring på statslåneportföljen	840	948
Fastighetsintäkter	1 628	1 616
Ränteintäkter, banktillgodohavanden	-0	-3
Övriga intäkter	1	1
Kostnader för placeringsverksamheten		
Kostnader för placeringsfonder		
Förvaltningskostnader	-30	-33
Fastighetskostnader		
Driftskostnader	-480	-497
Avskrivningar	-911	-911
Pensioner		
Utbetalda pensioner	-27 222	-26 996
Förskott till arbetslöshetsförsäkringsfonden	374	491
Rehabiliteringspenningar och -kostnader	-	6
Administrationskostnader		
Personalkostnader	-108	-144
Övriga kostnader	-875	-470
Pensionsfondsavgift till/från Finlands Bank	-	-16 523
Resultat före pensionsavsättning	-2 002	-
Förändring av pensionsavsättning	2 002	-
Förändring av pensionsåtagande	12 340	5 191
Förändring av nettoställning	-10 338	-5 191
ÅRETS RESULTAT	0	0

Helsingfors den 22. februari 2017

 Eija Brusila

 Seppo Honkapohja

 Veli-Matti Lumiala

 Jarno Ilves

 Antti Komenon

Tabell 1. Andelar i aktiefonder 31.12.2016
Euro

	Vanguard Eurozone Stock Index Fund	Vanguard Global Stock Index Fund	Summa
Aktiefonder			
eQ	89 708 651,84	115 548 121,35	205 256 773,19
Värdetförändring	4 227 346,75	12 189 695,83	16 417 042,58
Balansvärde	93 935 998,59	127 737 817,18	221 673 815,77

Tabell 2. Indirekta fastighetsplaceringar 31.12.2016
Euro

	Aberdeen Property Fund Finland I	Pohjola Real Estate Fund Finland	Summa
Indirekta fastighetsplaceringar	4 661 147,00	0	4 809 346,00
Värdetförändring	-114 299,00	0	-114 299,00
Balansvärde	4 546 848,00	0	4 546 848,00

Tabell 3. Fastigheter 31.12.2016
Euro

	<i>Snellmansgatan 6</i>	<i>Snellmansgatan 2</i>	<i>Summa</i>
<i>Markområden</i>	2 522 818,90	325 000,00	2 847 818,90
<i>Byggnader</i>	11 599 839,70	1 911 833,02	13 511 672,72
<i>Summa</i>	14 122 658,60	2 236 833,02	16 359 491,62

Tabell 4. Indirekta fastighetsintäkter 31.12.2016
Euro

	<i>Aberdeen</i>	<i>Pohjola</i>	<i>Summa</i>
<i>Vinstfördelning</i>	490 064,75	-346 639,46	143 425,29
<i>Värdeförändring</i>	-114 299,00	0	-114 299,00
<i>Summa</i>	375 765,75	-346 639,46	29 126,29

Tabell 5. Fastighetsintäkter 31.12.2016
Euro

	<i>Snellmansgatan 4-6</i>	<i>Snellmansgatan 2</i>	<i>Summa</i>
<i>Intäkter</i>	1 365 952,80	261 882,96	1 627 835,76
<i>Driftskostnader</i>	-411 349,62	-68 324,45	-479 674,07
<i>Driftsöverskott</i>	954 603,18	193 558,51	1 148 161,69
<i>Avskrivningar</i>	-756 151,02	-154 464,92	-910 615,94
<i>Nettointäkter</i>	198 452,16	39 093,59	237 545,75
<i>Avkastning på balansvärde</i> <i>31.12.2016, %</i>	6,76 %	8,65 %	7,02 %
<i>Avkastning på genomsnittligt</i> <i>bundet kapital 2016, %</i>	4,33 %	6,23 %	4,57 %

3.3 Noter till bokslutet

Redovisningsprinciper

ECBS harmoniserade redovisningsriktlinjer gäller inte pensionsfondens bokföring.

Pensionsfondens placeringsportfölj värderas månatligen enligt rapport från de externa portföljförvaltarna till marknadsvärdet på månadens sista dag. Indirekta fastighetsplaceringar redovisas i bokslutet till marknadsvärde enligt rapport från de externa portföljförvaltarna. I bokslutet används marknadsvärdet på årets sista dag. Pensionsfondens fastigheter upptas i balansräkningen till värdet vid överföringstidpunkten efter avskrivningar. Till den del byggnaderna uppskrivits i balansräkningen redovisas motsvarande nedskrivningar mot återförda uppskrivningar utan resultatverkan.

Noter till balansräkningen

Placeringar

Balansvärdet av andelarna i aktiefonder uppgick 31.12.2016 till 221 674 tusen euro.

Balansvärdet av indirekta fastighetsplaceringar uppgick 31.12.2016 till 4 547 tusen euro. I december 2016 upplöstes fastighetsfonden Pohjola Real Estate Fund Finland.

Balansvärdet av pensionsfondens fastighetsplaceringar uppgick 31.12.2016 till 16 359 tusen euro.

Balansvärdet av statslåneportföljen uppgick 31.12.2016 till 363 098 tusen euro. Saldot på statslåneportföljens Euroclear-konto uppgick 31.12.2016 till 3 tusen euro.

Fordringar

Under fordringar redovisas kupongfordringar på statslån till ett värde av 3 579 tusen euro och en fordran på Finlands Bank till ett värde av 3 570 tusen euro.

Resultatregleringar

I posten resultatregleringar (aktiva) redovisas vinstfördelningen från Aberdeen 107 tusen euro för 2016.

Pensionsavsättning

Uppskrivningsfonden upplöstes med 383 tusen euro i nedskrivningar, varefter värdet på den uppgick till 6 358 tusen euro. Fastigheter, markområden och motsvarande uppskrivningar överfördes från Finlands Banks balansräkning till pensionsfonden 2002.

I och med pensionsreformen infördes 2016 en beräkning av pensionsåtagandet enligt ArPL. Pensionsåtagandet enligt Finlands Banks pensionsstadga uppgick 31.12.2016 till 563 717 tusen euro, vilket på grund av ändringen av beräkningssättet är 12 340 tusen euro mindre än 2015. Beräkningen har gjorts i tillämpliga delar enligt Finansinspektionens föreskrift 5/2012 (Dnr FIVA 3/01.00/2012) för pensionsstiftelser enligt lagen om pensionsstiftelser och enligt beräkningsgrunderna för det registrerade tilläggspensionsskyddet enligt APL. I beräkningen har den nya dödligheten beaktats i enlighet med ArPL. Räntesatsen är 3 % och belastningen 5 % av nettopensionsåtagandet.

I pensionsåtagandet har indexförhöjningen av löpande pensioner och fribrev från och med 1.1.2017 beaktats. Indexförhöjningen på löpande pensioner är 0,6 %. Löpande pensioner har justerats med en livslängdscoefficient, när den tillämpats på varje enskilt pensionsbeslut. Avsättningen för löpande pensioner och fribrev har beräknats med Pensionsskyddscentralens preliminära uppskattning (0,957) av livslängdscoefficienten som fastställs 2016 och tillämpas på nya pensioner från och med 1.1.2017.

Vid räkenskapsårets början uppgick pensionsavsättningen till 615 321 tusen euro. År 2016 upplöstes pensionsavsättningen med 2 002 tusen euro för täckning av räkenskapsårets förlust. Efter återförda uppskrivningar 2016 uppgick värdet av pensionsfondens tillgångar för täckning av

pensionsåtagandet till 612 935 tusen euro. Detta täcker 108,7 % av Finlands Banks pensionsåtagande på 563 717 tusen euro, varför nettoställningen uppgår till 42 860 tusen euro.

Noter till resultaträkningen

Premieinkomst

Arbetstagarandelen 2016 var 5,70 %/7,20 % av lönekostnaderna i Finlands Bank och Finansinspektionen. Arbetstagarandelen avräknas från lönerna månatligen.

Under 2016 betalade Finlands Bank 19,85 % av de utbetalda lönerna i arbetsgivares pensionsavgift till Finlands Banks pensionsfond. Finansinspektionen betalade likaså 19,85 % av lönerna i pensionsavgift. Arbetsgivarnas pensionsavgift redovisades direkt som kostnad för Finlands Bank.

Intäkter av placeringsverksamheten

För aktiefonderna redovisades en förlust på 2 291 tusen euro för 2016. Till följd av värderingen av aktiefonden till marknadsvärde redovisades en vinst på 16 417 tusen euro för 2016.

Intäkterna från indirekta fastighetsplaceringar uppgick 2016 till 143 tusen euro. Till följd av marknadsvärderingen av de indirekta fastighetsplaceringarna redovisades en förlust på 114 tusen euro för 2016.

Intäkterna från statslåneportföljen uppgick 2016 till 619 tusen euro. I uppskrivning av marknadsvärde redovisades 840 tusen euro 31.12.2016.

Fastighetsintäkterna uppgick 2016 till 1 628 tusen euro.

Kostnader för placeringsverksamheten

I kostnader för placeringsverksamheten redovisades 30 tusen euro.

Driftskostnaderna för fastigheterna uppgick till 478 tusen euro.

På fastigheterna gjordes avskrivningar för sammanlagt 1 294 tusen euro, varav uppskrivningar återfördes mot 383 tusen euro så att resultatverkan blev 911 tusen euro (tabell 5).

Pensioner

Under 2016 utbetalades pensioner för 27 222 tusen euro.

Administrationskostnader

I personalkostnader för pensionsfonden redovisades 36 tusen euro i lönekostnader för ledningsgruppen för förmögenhetsförvaltningen och sekreteraren samt 72 tusen euro i lönekostnader för pensionshandläggare och andra experter.

Övriga kostnader omfattade kostnader för köpta tjänster och diverse andra kostnader.

Förändring av pensionsavsättning

Pensionsavsättningen upplöstes med 2 002 tusen euro för att täcka räkenskapsårets förlust 2016.

Förändring av pensionsåtagande

Pensionsåtagandet minskade 2016 med 12 340 tusen euro.

Förändring av nettoställning

Förändringen av nettoställningen består av förändringen av pensionsåtagandet på 12 340 tusen euro och räkenskapsårets förlust på 2 002 euro.

Årets resultat

I resultat för räkenskapsåret redovisades 0 euro.

4 Hantering av pensionsfondens finansieringsrisker och placeringsverksamhet

4.1 Mål för placeringsverksamheten och placeringspolicy

Med pensionsfondens placeringar täcks pensionsåtagandet för de anställda i Finlands Bank. Pensionerna finansieras delvis med intäkterna från dessa placeringar. Målet för pensionsfondens placeringsverksamhet är en ekonomisk och effektiv pensionsfinansiering på lång sikt. I enlighet med bankfullmäktiges beslut är målet ytterligare att med pensionsfondens tillgångar uppnå en täckningsgrad för pensionsåtagandet på 100 %. Placeringspolicyn baseras på en analys av utvecklingen av pensionsåtagandet och tillgångsvärdena på lång sikt. Den valda placeringspolicyn är också beroende av att pensionsfonden redovisas över bankens balansräkning.

Den godkända kategoriindelningen enligt placeringspolicyn är statslån, aktier och fastigheter. Viktningen mellan olika placeringskategorier, dvs. allokeringen, är det viktigaste beslutet med tanke på placeringsverksamhetens resultat och riskerna. Den strategiska allokeringen baseras på en analys av framtida pensionsåtaganden. Analysen har samtidigt inriktats dels på åtaganden som sträcker sig långt in i framtiden och avkastningskraven på dem, dels på den förväntade avkastningen för de olika placeringskategorierna samt risker och diversifieringsfördelar. Analysen har sökt finna en placeringsfördelning som på bästa möjliga sätt förenar rimliga avkastningsförväntningar med en acceptabel risknivå.

Pensionsfondens placeringsportfölj avviker från den strategiska allokeringen på grund av placeringskategoriernas värdeförändringar. Pensionsfondens placeringsstrategi är dynamisk i det hänseendet att när andelen för en placeringskategori ligger över eller under det fastställda gränsvärdet (tabell 7), anpassas andelen enligt den strategiska allokeringen. För aktier görs denna anpassning dessutom årligen. Målet är således att köpa värdepapper som sjunkit i värde och sälja dem sedan de stigit i värde.

Räntebärande placeringar inriktas på skuldebrev emitterade av stater i euroområdet. Statslåneportföljens mål är en avkastning som ligger nära avkastningen på statslåne marknaden enligt den strategiska länderfördelningen (tabell 6). Durationen för statslåneportföljen speglar durationen för jämförelsemarknaderna men portföljen har inget egentligt jämförelseindex.

Tabell 6. Strategisk länderfördelning för statsobligationer i euroområdet

	%
Tyskland	25
Frankrike	25
Italien	25
Finland	12,5
Spanien	12,5

Aktieplaceringarna inriktas på euroområdet och övriga utvecklade marknader globalt. Valutakursrisken i aktieplaceringar i utländsk valuta säkras enligt beslut inte, eftersom förekomsten av valutakursrisk för aktieplaceringar i en portfölj som är sammansatt av flera olika placeringskategorier innebär en spridning av den totala risken och ger därmed ett fördelaktigare förhållande mellan avkastning och risk på lång sikt. För aktieplaceringarna har fastställts jämförelseindex, vars avkastning portföljförvaltarna försöker uppnå genom passiv förvaltning, s.k. indexering. Som jämförelseindex används de kända och etablerade offentliga indexen MSCI Euro och MSCI World.

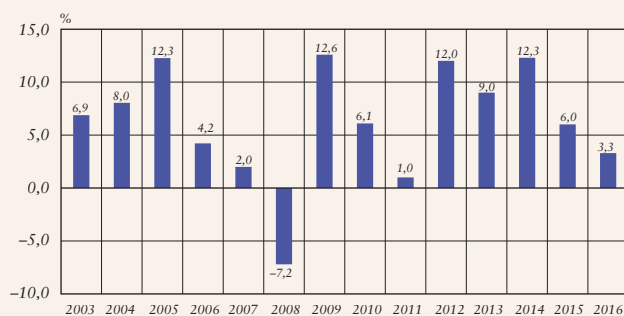
Pensionsfondens fastighetsplaceringar indelas i placeringar i fysiska fastigheter och andelar i fastighetsfonder. Fysiska fastighetsplaceringar omfattar fastigheter som helt eller delvis utnyttjas av Finlands Bank. Dessa är Snellmansgatan 2 och Snellmansgatan 6 i Helsingfors.

4.2 Pensionsfondens tillgångar och placeringsverksamhet 2016

Avkastningen på placeringarna 2016 var 3,3 %. Den årliga avkastningen har i genomsnitt varit 6,3 % under 2003–2016. Avkastningen på statslåneportföljen var 0,4 %. Statslånens genomsnittliga löptid var något under 2 år. Aktiefondernas avkastning uppgick till sammanlagt 8,2 % under det gångna året. Aktierna i euroområdet avkastade 4,7 % och aktierna utanför euroområdet 10,6 %. Aktiemarknaden återhämtade sig såväl i Europa som i Förenta staterna framför allt tack vare de ekonomiska siffrorna som offentliggjordes vid årets slut och de positiva ekonomiska utsikterna i Förenta staterna, vilket komprimerade den negativa avkastningen i början av året. Fastigheterna avkastade 4,8 %.

Diagram 1.

Pensionsfondens totala avkastning 2003–2016

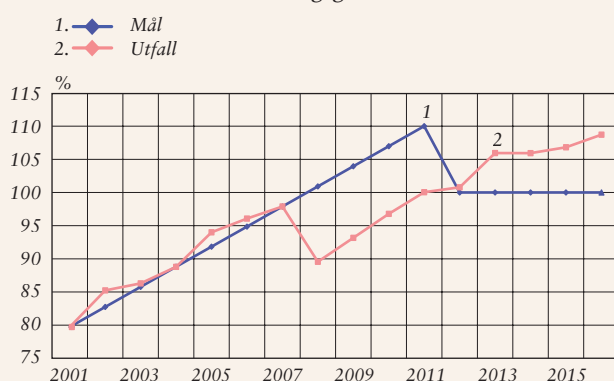

Källa: Finlands Bank.

Finlands Banks pensionsåtagande uppgick till 564 miljoner euro och placeringstillgångarna till sammanlagt 613 miljoner euro vid utgången av 2016. Täckningsgraden för pensionsåtagandet steg till 108,7 % till följd av uppgången i tillgångarnas värde och ändringen av sättet för beräkning av pensionsåtagandet. Enligt det tidigare beräkningssättet skulle täckningsgraden ha varit 106,8 %.

Diagram 2.

Pensionsfondens täckningsgrad

Källa: Finlands Bank.

Allokeringen av pensionsfondens placeringskategorier anpassas årligen att motsvara de strategiska målen. I samband med de anpassningstransaktioner som gjordes i februari 2016 reducerades aktiefondernas storlek genom att aktier i euroområdet avyttrades till ett värde av ca 11 miljoner euro och aktier i Globalfonden till ett värde av ca 19 miljoner euro.

Pensionsfonden hade en placering i två fastighetsfondbolag med fokus på Finland. Av dessa upphörde Real Estate Fund Finland I (REFFI), som grundats 12.9.2006, med sin verksamhet vid utgången av 2016. Finlands Bank anslöt sig till fondbolaget 30.4.2008 med en placering till ett värde av ca 10 miljoner euro. När bolagets verksamhet närmade sig sitt slut avyttrade fonden sin restportfölj bestående av 12 fastigheter i september 2016. Fonden upplöstes 31.12.2016 genom ett avtal mellan bolagsmännen. Vid tidpunkten för upplösningen fanns inga kända ofördelade åtaganden eller intäkter.

REFF I-bolaget hade från första början en knagglig start. Marknadsbilden vid tidpunkten för verksamhetsstarten uppmuntrade fonden till en s.k. value added-placeringsstrategi, som eftersträvar kapitalvinster bl.a. genom aktiv utveckling av fastigheter. Finanskrisen som började 2008 innebar en radikal förändring av affärsmiljön. Underutnyttjandegraden ökade, hyrorna började sjunka och handeln minskade till rekordlåga nivåer. Inte ens återhämtningen på marknaden de senaste åren lyckades öka investerarnas intresse för bolagets portfölj. Det förbättrade marknadsläget möjliggjorde emellertid avyttringen av fondens restportfölj inom målsatt tid. Bolagets avkastning (IRR) under Finlands Banks placeringsperiod var -3,66 % per år. År 2016 var avkastningen -11,7 % till följd av likvideringen av restportföljen.

Tabell 7. Strategisk och faktisk allokering av pensionsfondens tillgångar vid slutet av 2016

	<i>Statslån</i>	<i>Aktier i euroområdet</i>	<i>Aktier utanför euroområdet</i>	<i>Fastigheter</i>	<i>Placeringsstillgodhavanden hos Finlands Bank och kassatillgångar</i>
<i>Intervall (%)</i>	45–75	10–20	10–20	0–20	
<i>Strategisk allokering (%)</i>	60	15	15	10	
<i>Ställning vid slutet av 2016 (%)</i>	60	18	18	3	1
<i>Ställning vid slutet av 2015 (%)</i>	58	19	19	4	0

4.3 Genomförande av placeringsverksamheten

Pensionsfondens placeringar förvaltas effektivt och säkert. Portföljförvaltningen av aktie- och fastighetsplaceringarna har lagts ut på de bästa aktörerna i branschen. Bankens investeringsbyrå handhar förvaltningen av de räntebärande placeringarna.

Huvudregeln är att inte ta någon aktiv risk i placeringsverksamheten utan målet är att uppnå en avkastning i nivå med marknadsavkastningen. Portföljen av räntebärande värdepapper förvaltas enligt de direktiv och limiter som Finlands Banks direktion och ledningsgruppen för förmögenhetsförvaltningen ger. Aktieplaceringarna har inriktats på indexfonder, som följer ledande aktieindex för de utvecklade länderna. I fastighetsplaceringarna ingår som en väsentlig del ett aktivt element, vilket har godkänts. Fastighetsfonderna kan också använda främmande kapital i sin verksamhet.

Pensionsfondens portföljförvaltare under 2016:

- räntebärande placeringar: Finlands Banks investeringsbyrå
- aktieplaceringar: Vanguard Investments/eQ Oyj
- fastighetsplaceringar: Real Estate Fund Finland I (Pohjola Kapitalförvaltning Ab) och Aberdeen Property Fund Finland I.

4.4 Riskhantering av placeringsverksamheten

Riskhanteringen av pensionsfondens placeringar går huvudsakligen ut på en tillfredsställande spridning av placeringarna. Spridningen genomförs genom valet av en sådan placeringsallokering som ger skydd mot de risker som uppkommer under olika konjunktur- och marknadslägen. De tillåtna nedre och övre gränserna för viktningen mellan placeringskategorierna i fondens placeringspolicy begränsar risken i en enskild placeringskategori.

Räntebärande placeringar inriktas på statslån i euroområdet enligt den strategiska länderfördelning som bankens direktion fastställt. Den strategiska länderfördelningen begränsas av reaktionsgränser inom vilka länderfördelningen ska hållas. Samma förfarande tillämpas på durationen för statslåneportföljen.

Pensionsfondens utlagda placeringsverksamhet är inriktad på fonder. Fonderna har en egen riskhantering som ska se till att portföljförvaltarna håller sig inom de tillåtna gränserna enligt fondens stadgar och placeringsstrategi. Aktieplaceringarna är inriktade på fonder med passiv strategi och portföljförvaltarens uppgift är att följa avkastningen på det valda indexet och riskprofilen.

Ledningsgruppen för pensionsfondens förmögenhetsförvaltning ser regelbundet över risknivån i placeringsverksamheten och förändringarna i den. Riskerna mäts med Value-at-Risk-metoden (VaR-metoden) och de s.k. svansriskerna, dvs. de allra kraftigaste utfallen som inte fångas upp av VaR-analysen, skattas med expected shortfall (ES). Riskberäkningarna tas fram av Finlands Banks riskkontrollbyrå.

Den största risken i pensionsfonden utgörs av aktierisken. Aktierisken minskade under rapportperioden med ca 20 % i och med att volatiliteten på aktiemarknaden sjönk och kapitalet i aktieplaceringar krympte. Som helhet var pensionsfondens marknadsrisk vid slutet av rapportperioden 93 miljoner euro mätt enligt ES 99 %, vilket innebär en minskning med ca 14 % från året innan (108 mn euro 31.12.2015). Kreditrisken i pensionsfondens statslåneplaceringar var 18 miljoner euro (19 mn euro 31.12.2015) mätt enligt ES 99 %. Då pensionsfonden slås samman med bankens finansiella tillgångar, kan pensionsfonden konstateras utöka bankens aggregerade marknadsrisk endast marginellt. ES 99 % för marknadsrisken exklusive pensionsfonden uppgick vid rapportperiodens slut till 1 390 miljoner euro och inklusive pensionsfonden till 1 425 miljoner euro.

Tabell 8. Pensionsfondens risktal vid slutet av 2016

	Expected shortfall 99 % (mn euro)	Förändring under året
Aktierisk	85	-20
Ränterisk	10	-26
Valutarisk	29	-12
Marknadsrisk	93	-14
Kreditrisk	18	-7

